

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ / ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

«Αστικές Αναπλάσεις, Αστική Ανάπτυξη και Αγορά Ακινήτων»

ΜΑΘΗΜΑ: **Αστικές Αναπλάσεις και Πολιτιστική Κληρονομιά**

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: **Ν. ΣΑΜΑΡΑΣ**

Γενική Βιβλιογραφία

- Arup, BDP & Breheny, M., 1995. Environmental Capacity: A Methodology for Historic Cities, Final Report, Chester, Cheshire County Council.
- Ashworth, G. J., and Tunbridge, J. E., 1990. The tourist-historic city. London: Belhaven.
- Ashworth, G. J., 1991. Heritage Planning. Gronigen: Geo Pers.
- Ashworth G.J., 1993. Heritage planning: An approach to managing historic cities. In Bogdani-Czepita M., Bronski K., Gorlich K., Purchla J., Zuziak Z. (ed), Managing historic cities. Krakow: International Cultural Centre Cracow, pp.27-48.
- Ashworth G.J., 1994. 'From history to heritage—from heritage to identity. In search of concepts and models'. In: G.J.Ashworth and P.J.Larkham (eds) Building a New Heritage. Tourism, Culture and Identity in the New Europe, pp. 13-30. London: Routledge.
- Ashworth, G.J. and Larkham P.J., 1994. A heritage for Europe: The need, the task, the contribution. In Building a new heritage: Tourism, culture and identity, Ashworth G. J. and Larkham P. J., eds. London: Routledge.
- Βλαντού, Αλ., 2012. 'Το τοπίο ως περιβαλλοντικό αγαθό: ασυμβατότητα μεταξύ δικαίου προστασίας και πραγματικότητας', Νόμος και Φύση, Νοέμβριος 2012, <http://www.nomosphysis.org.gr/articles.php?artid=4511&lang=1&catid=1>.
- Benevolo, L., Η Ιστορικότητα του Αρχιτεκτονικού Έργου, Π. Λαζαρίδης (επιμ. και μεταφρ.), Αθήνα: Νέα Σύνορα.
- Burke, G., 1976. Townscapes. Harmondsworth: Penguin.
- Γοσποδίνη, Α., Μπεριάτος, Η. και Ράσκου, Ε., 2007. 'Διαχείριση Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς: Η Διαχρονική Εξέλιξη των Πολιτικών στην Ευρώπη και οι Νέες Προκλήσεις για την Ελλάδα', Αειχώρος 6 (1), Βόλος: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας, σσ. 146-173.
- Gospodini, A., 2001α. 'URBAN DESIGN, URBAN SPACE MORPHOLOGY, URBAN TOURISM; An emerging new paradigm concerning their relationship', in European Planning Studies, 9(7): 925-935.
- Gospodini, A., 2001b. 'URBAN WATERFRONT REDEVELOPMENT IN GREEK CITIES; A framework for redesigning space', in Cities, 18(5): 285-296.
- Gospodini, A., 2002. "European cities in competition and the new uses of urban design", in Journal of Urban Design, 7(1): 59-74.
- Gospodini, A., 2004. "Urban Space Morphology and Place Identity in European Cities; Built Heritage and Innovative Design" in Journal of Urban Design 9(2): 225-248.

- Gospodini, A., 2007. 'Cultural and Leisure Clusters in Greek Cities; spontaneous formation and laissez-faire development', in *International journal of Sustainable Development and Planning*, 2(2): 119-133, a special theme-issue *Urban Landscape Transformations*, guest-edited by A. Gospodini.
- Δέφνερ, Α., 1999. 'Πολιτιστικός Τουρισμός και Δραστηριότητες Ελεύθερου Χρόνου: Η Επίδραση στις Λειτουργίες των Πόλεων', *Η Ανάπτυξη των Ελληνικών Πόλεων. Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις Αστικής Ανάλυσης και Πολιτικής*, Δ. Οικονόμου και Γ. Πετράκος (επ.), Βόλος: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας / Gutenberg, σσ. 117-155.
- Δέφνερ, Α., 1996/1997. Πολιτιστική Διάσταση της Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πανεπιστημιακές Παραδόσεις. Βόλος: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
- Δουκέλλης, Π. (επ.), 2005/2015. Το Ελληνικό Τοπίο. Μελέτες Ιστορικής Γεωγραφίας και Πρόσληψης του Τόπου. Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της ΕΣΤΙΑΣ.
- Castells, M., 1983. *The city and the grassroots: a cross-cultural theory of urban social movements*. London: Edward Arnold.
- Castells, M., 2010. (Second edition) *The power of Identity*, London: Wiley: Blackwell.
- Hobson, E., 2004. *Conservation and planning: Changing Values in policy and practice*. London: Spon Press.
- Howard P., 2003. *Heritage Management, Interpretation, Identity*. New York: Continuum.
- Jokilehto, J., 1999. *A history of architectural conservation*. Oxford, UK: Butterworth-Heinemann.
- Jokilehto, J. and Stovel, H., 1994, ICOMOS, Viewpoints 'The debate on Authenticity' ICCROM Newsletter, XXI, pp. 6-8.
- Κατσαδωράκης Γ. 1999. *Η Φυσική Κληρονομιά της Ελλάδας*, Εκδόσεις WWF Hellas.
- Κόνσολα, Ντ., 1994. *Η Διεθνής Προστασία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς*, Αθήνα: Παπαζήσης.
- Larsen, E. K. (ed.), 1994, *Nara Conference on Authenticity, Proceedings*, UNESCO.
- Lefebvre, H., 1991 (first ed.1974). *The production of space*. Oxford and Cambridge, MA: Blackwell.
- Lowthenthal, D., 1975. 'Past time present Place: Landscape and Memory', *Geographical Review*, 65(1), pp.1-36.
- Lowenthal, D., 1981. 'Dilemmas of preservation', in Binney, M. and Lowthenthal, D. (eds), *Our Past before us*, London: Temple Smith.
- Lowthenthal, D., 1985. *The Past is a foreign country*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lowenthal D., 1996. *The Heritage Crusades and the Spoils of History*. London: Cambridge University Press.
- Lynch, K. 1976. *Managing the Sense of a Region*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Lynch, K., 1984. *Good City Form*. Cambridge MA and London: MIT Press.
- Μαλλούχου Τυφانو, Φ., 2016. Προστασία και Διαχείριση Μνημείων [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελλην. Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (<http://hdl.handle.net/11419/6466>).
- Μεταξάς, Θ., 2005, 'Μάρκετινγκ του Τόπου (Πόλης): Προσδιορισμός, Σχεδιασμός, Εφαρμογή και Αποτελεσματικότητα', *Αειχώρος* 4 (2), Βόλος: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας, σσ. 62-99.

- Μουτσόπουλος, Ν., 1975, 'Προτάσεις και εμπειρίες από τις μελέτες αναβιώσεως της Καστοριάς και της παλαιάς πόλεως του Ρεθύμνου', Αρχιτεκτονικά Θέματα (9), σσ. 210-213.
- Μπεριάτος Η. 2003. "Σχεδιασμός και Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών: Η ελληνική εμπειρία", στο Αειχώρος: Κείμενα Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Ανάπτυξης, 2 (1) Βόλος: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας, σσ. 58-89.
- Μπεριάτος Η., 2007. "Για μια Πολιτική του Τοπίου στην Ελλάδα", στο Η. Μπεριάτος & J. Ballesta (επ.) 'Θεωρία και Πολιτική του Τοπίου. Ελληνικές και Γαλλικές Εμπειρίες', Βόλος: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας.
- Μπεριάτος Η. 2012. "Χωροταξικός σχεδιασμός και προστασία της φύσης: Θεσμικό πλαίσιο και προστατευόμενες περιοχές" στο Α. Κούγκολος, Ο. Χριστοπούλου, Χ. Λασπίδου (επιμ.) Βιβλίο πρακτικών 1ου Περιβαλλοντικού Συνεδρίου Θεσσαλίας, Θεσσαλονίκη: Γράφημα.
- Merleau-Ponty, M., 1962. *Phenomenology of Perception*, translated from the French by Colin Smith, London: Routledge and Kegan Paul Ltd.
- Millar, P., 1995. *Heritage Management for Heritage Tourism*. In Medlik S. (ed.) *Managing Tourism*. Oxford: Butterworth-Heinemann, pp.119 - 130.
- Norberg-Schultz C., 1980. *Genius loci: towards a phenomenology of architecture*. University of Minesota: Academy Editions.
- Παπαδημητρίου, Ν. και Α. Αναγνωστόπουλος, Α. (επ.), 2017. *Το Παρελθόν στο Παρόν*, Αθήνα: Καστανιώτης.
- Πικιώνης, Δ., 1946/1987. "Εισήγησις της Αισθητικής Επιτροπής της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού επί των αρχών επί των οποίων πρέπει να βασισθούν τα νομοθετικά μέτρα προασπίσεως της Αισθητικής της Χώρας εις τας Τουριστικές Ζώνας" στο Δημήτρη Πικιώνη ΚΕΙΜΕΝΑ, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, σσ. 141-153.
- Πούλιος, Ι., 'Διαχείριση Υλικής Πολιτισμικής Κληρονομιάς, Τοπική Κοινωνία και Βιώσιμη Ανάπτυξη', Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο - Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου - UNESCO School on Sustainable Energy Governance in World Heritage Sites (https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/2396/1/03_chapter_2.pdf).
- Pendlebury, J., 2002. *Conservation and regeneration: complimentary or conflicting processes? The case of Grainger Town, Newcastle-upon-Tyne*, *Planning Practice & Research*, 17(2), pp. 145-58.
- Pendlebury J., 2009. *Conservation in the age of consensus*. London: Routledge.
- Rapoport, A., 2010. *Ανώνυμη Αρχιτεκτονική και Πολιτιστικοί Παράγοντες*, Αθήνα: Μέλισσα.
- Rapoport, A., 1982, 1990. *The meaning of the built environment. A nonverbal communication approach*. Tucson: University of Arizona press.
- Ruskin, J., 1849. *The seven lamps of Architecture*. London: Smith Elder and Co.
- Σαμαράς, Ν., 2017, 'Η Φυσιογνωμία της πόλης των Τρικάλων, μέσα από τα πλέον χαρακτηριστικά στοιχεία αναγνώρισής της, σύμφωνα με Κατοίκους, Επιχειρηματίες και Επισκέπτες της πόλης', 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Marketing και Branding του Τόπου, ΤΜΧΠΠΑ, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Λάρισα 31/3-2/4.
- Σαμαράς, Ν. και Σαπουνάκης, Α., 2018, 'Η διαχρονική εξέλιξη των αντιλήψεων περί 'αυθεντικότητας' και η αντιμετώπιση των κέντρων των ευρωπαϊκών πόλεων', 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, ΤΜΧΠΠΑ, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος 27-30/9.

- Σαπουνάκης Α., 2012. 'Ταυτότητα των πόλεων, πολιτισμός και σχεδιασμός' στο 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Place Marketing and Branding, Στρατηγικής Προβολής και Ταυτότητας του Τόπου, σελ 41-55, Βόλος: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας.
- Σαπουνάκης, Α., 2014. 'Περισσικό τοπίο στην Ελλάδα: Απειλές και Προοπτικές', Αειχώρος, Νοέμβριος, Βόλος: Πανεπιστημιακές εκδόσεις Θεσσαλίας, σσ. 58-79.
- Στεφάνου, Ι., 2000, Η Φυσιογνωμία της Ελληνικής Πόλης, Αθήνα: Εργαστήριο Πολεοδομικής Σύνθεσης ΕΜΠ / ΥΠΕΧΩΔΕ.
- Στεφάνου, Ι., 2007, 'Η Αστική Ανάπλαση ως ευκαιρία για την ανάδειξη της Φυσιογνωμίας της Πόλης', Ημερίδα: "Διαχείριση Περιβάλλοντος για την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς", ΤΕΕ, Αθήνα, 12 Μαρτίου 2007, (http://library.tee.gr/digital/m2201/m2201_stefanou.pdf).
- Στεφάνου, Ι. και Στεφάνου, Ι., 1999, Περιγραφή της Εικόνας της Πόλης, Αθήνα: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις ΕΜΠ.
- Στεφάνου, Ι. και Στεφάνου, Ι. (επ.), 2003, Ο Πολεοδομικός Σχεδιασμός της Ερμούπολης. Μια Πρότυπη Πολεοδομική Αντιμετώπιση Ιστορικής Πόλης, Αθήνα: Εργαστήριο Πολεοδομικής Σύνθεσης ΕΜΠ.
- Slater, T. R., 1997. Conserving Europe's Historic Towns: Character, Managerialism and Representation, *Built Environment*, 23 (2), pp. 144-155.
- Τερκενλή Θ., 1996. Το πολιτισμικό τοπίο. Γεωγραφικές προσεγγίσεις, Αθήνα: Παπαζήσης.
- Terkenli, Th., 2001. "Towards a theory for the landscape: the Aegean landscape as a cultural image", στο *Landscape and Urban Planning* 57, Elsevier, 197-208.
- Townshend T., & Pendlebury J., 1999. 'Public participation in the conservation of historic areas: Case-studies from north-east England'. *Journal of Urban Design*, 4(3), pp. 313-331.
- Tuan, Y. F., 1977. *Space and Place: The Perspective of Experience*. London: Edward Arnold Ltd.
- Tuan, Y. F. 1980. Rootedness versus sense of place. *Landscape*, 24, 3±8.
- Tunbridge, J. E., 1984. Whose heritage to Conserve? Cross-Cultural Reflections on Political Dominance and Urban Heritage Conservation, *Canadian Heritage*, XXVIII (28), PP. 171-180.
- Tunbridge, J. and Ashworth, G., 1996. *Dissonant Heritage: the management of the past as a resource in conflict*. Chichester: Wiley.
- Upton D, 1984. 'Architectural history or landscape history?' *Journal of Architectural Education* 44(4), pp. 195-199.
- Wahab, S., 1997. Sustainable tourism in the developing world. In *Tourism, development and growth*, Wahab S. and Pigram, J. J., eds. London: Routledge.
- Whitehand J. W. R. and Kai Gu, 2010, 'Conserving Urban Landscape Heritage: a Geographical Approach', *Procedia Social and Behavioral Sciences* 2, pp. 6948-6953.
- Worskett, R., 1969. *The Character of Towns*. London: Architectural Press.
- Zahirovic-Herbert V. and Chatterjee S., 2012. 'Historic Preservation and Residential Property Values: Evidence from Quantile Regression', *Urban Studies*, pp.379-382.